

Újra itthon

A vendégek pontosan érkeznek. Annyira pontosan, hogy a kopogtatásra sincs szükség az utcai ablakon: „Jövünk, tessék beengedni!” Mert Józsi bácsi már ott várja őket, keze a kilincsen, hogy nyissa az ajtót, ha megérkeznek, percet se várjanak az udvaron.

— Hideg van, Aranyoskák — duruzsolja üdvözlés után az idős férfi.

— Hát nem ég a tűz? — kérdezi Ica, Bagdi Istvánné, Józsi bácsinak a kedves vendég, hivatalosan a szociális gondozó.

— A spórban ég, de én attól nehezen melegszem át. Ha itt vannak, akkor jól érzem magam. De mindig úgy sietnek...

— Máshová is szoktunk menni, tudja, Józsi bácsi.

— Az igaz, de azért leülhetnek, ne vigyék el az álmomat.

A másik „vendég” Nagy Istvánné, közben otthonosan serénykedik. Abroszt terít az asztalra, frissre melegíti az ételt, amit hoztak, jócskán szed a párolgó levesből, megrakja a tűzhezlyet kokszsal, majd mind a hár-

man ülnek szokott helyükre. A házigazda az asztalfőre, két vendége a fal melletti díványra.

— Mi hír van az otthoniakról? — kérdezi Ica nővér Józsi bácsitól.

— Írtak. Jól vannak.

— Mondja, igazán jól érezte magát a szülőfalujától távol, anynyi éven át?

— Hazám után, hazám lett az.

— Nem is kíváncsozott vissza Kompoltra?

— Hiába kíváncsoztam volna eleinte. Kilencszáztizennégyben búcsúztam el itthon anyámtól. Egerbe, a 60-as gyalogezredhez vonultam be a többi falubeli cimboráival. Nekem nem kedvezett a hadiszerecnse. Kilencszáztizenötben estem először hadifogságba. Aztán kilencszáztizennyolcban, Stavropolnál. Krúdy Gyulával együtt. A fronton ismerkedtünk meg a lövészárokban. Együtt is menekültünk. Szökéskor ő tartotta a létrát a falnál, amikor a foglytáborból megléptünk és jelentkeztünk a Vörös Hadseregbe. Öt évig voltam a Vörös Hadsereg katonája! Nehéz harcok voltak a fehérekkel. Ütközet, szolgálat közben néha találkoztam ismerősökkel, akadt olyan is, aki elhozta haza a hírt, hogy átálltam. Mi is tudtunk arról odakint, hogy itthon rossz világ jár azokra, akik hasonlóképpen cselekedtek. A Tanácsköztársaság bukása után nem volt ajánlatos átlépnem a magyar határt, bármennyire akartam látni anyámat, rokonaimat, a szülőföldemet.

— A harcok múltával mit csinált, hol élt?

— Szegények voltak a szüleim. A mi helyzetünkben arról álmodni sem lehetett volna, hogy itthon diplomát szerezzek. Gyógyszerész szerettem volna lenni. Rosztovban kaptam lehetőséget arra, hogy tanuljak. Tanulmányaim befejezése után egy évig egészségügyi biztosa voltam Alexandrovskznak. Utána hosszú éveken át egy nagy gyógyszerár vezetőjeként dolgoztam. Szép fizetést kaptam. Emeletes házra is futotta belőle. Szovjet állampolgár lettem, ma is az vagyok.

Vöröskatonaként harcolt Oroszországban

Éles József, a kompolti szegény parasztfiú, a Vörös Hadsereg egykori katonája hősiek helytállásáért, jó munkájáért új hazájában több kitüntetést, elismerést kapott. A legbüszkébb arra, amellyel 1968-ban jutalmazták: a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnöksége által adományozott Hazai Erdeméért Érdeméremre.

— A felszabadulás után már nem kellett volna itthon félnie — folytatja a beszélgetést. Kati.

— Tudom, gyermekek. De amikor bajban voltam, a szovjet hatalomtól olyan bánásmódban részesültem, mint bármelyik állampolgára. Beosztottaim, vezetőim éveken, évtizedeken át becsültek, akkor már a szeretetük tartott ott. Ha akartam, látogatóba hazajöhettem. Ugye, kíváncsi arra, miért telepedtem hát nemrég mégis Kompoltra? Megöregedtem. Gyermekek, feleségem nem volt. Az édes anyaföldben szeretnék nyugovóra térni.

Józsi bácsi ritkán jár el mostanában otthonról. A falu vezetői ezért gondoskodnak arról, hogy az ebédet minden nap a lakására vigyék az öregek szociális otthonából, a szobája, konyhája tiszta legyen, apró problémákkal, tüzelőbeszerzéssel ne kelljen fáradnia, napjai nyugalomban teljenek.

Kép és szöveg:

András Ida

A községi tanács szociális gondozója tartja rendben lakását, gondoskodik ellátásáról. Az öregek szociális otthonából is gyakran meglátogatják